

Seat No. : _____

JB2-107

January-2016

M.A., Sem.-I

405 : History

(History of Science & Technology in Ancient India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

1. સમુદ્રી જહાજ, નૌકાશાસ્ત્ર અને બંદરના ખાસ સંદર્ભ સાથે સમુદ્રી તકનીકના મહત્વ ઉપર નિબંધ લખો.

અથવા

વેદકાલીન વિજ્ઞાન અને તકનીકીનું વિશ્લેષણ કરો.

2. ઈ.સ. પૂર્વે 300 થી ઈ.સ. 800 દરમિયાન કૃષિ તકનીકી અને તેનો વનવિનાશ અને પર્યાવરણના પતન સાથેનો સંબંધ ચર્ચો.

અથવા

ઈ.સ. પૂર્વે 100 - ઈ.સ. 1000 દરમિયાન મેડીકલ અલ-કેમીનું વર્ણન કરો.

3. પર્યાવરણનું પતન અને જૈવ વૈવિધ્ય હાનિનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

ઈ.સ. પૂર્વે 300 - ઈ.સ. 1000 દરમિયાન જૈવ વિજ્ઞાન અને જૈવ તકનીકી ઉપર નોંધ લખો.

4. ચરકસંહિતાનું આયુર્વિજ્ઞાન ક્ષેત્રનું પ્રદાન વિવેચનાત્મક રીતે આલેખો.

અથવા

સુશ્રુતે વાઢકાપક્ષેત્રે કરેલ પ્રદાનનું પરીક્ષણ કરો.

5. તમારો જવાબ એક કે બે વાક્યમાં લખો :

- (1) પર્યાવરણીય પુરાતત્વવિદ્યા
 - (2) જીનેટીક પુરાતત્વવિદ્યા
 - (3) ખેત્રી (રાજસ્થાન)
 - (4) ઓ.સી.પી.નું પુરું નામ લખો.
 - (5) ઋગ્વેદકાળના લોકોનો મુખ્ય વ્યવસાય
 - (6) કાંસ્ય યુગીન સંસ્કૃતિ વિશે તમારી સમજ સ્પષ્ટ કરો.
 - (7) શા માટે હડપ્પાને સૌપ્રથમ નગરીકરણ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
 - (8) ભારતમાં લોહ તકનીકી કોણે દાખલ કરી ?
 - (9) વરાહ મિહિર કોણ હતા ?
 - (10) દ્વારકાનું મહત્ત્વ
 - (11) શૂન્યની શોધ કોણે કરી ?
 - (12) પારાસરનું વૃક્ષાયુર્વેદ
 - (13) ઋગ્વેદ સમયની (કોઈ બે) પર્યાવરણનું રક્ષણ કરવાની તકનીક
 - (14) લોથલ
-

Seat No. : _____

JB2-107

January-2016

M.A., Sem.-I

405 : History

(History of Science & Technology in Ancient India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Write an essay on the importance of maritime technology with special reference to shipping, navigation and port.

OR

Analyse Vedic Science and Technology.

2. Discuss agriculture technology and its relation with deforestation and environmental degradation during 300 BC – 800 AD.

OR

Describe medical AI-Chemy during 100 BC – 1000 AD.

3. Evaluate environmental degradation and biodiversity loss.

OR

Give an account of biosciences and biotechnology during 300 B.C. – 1000 A.D.

4. Write critically the medicinal contribution of Charaka Samhita.

OR

Investigate Surgical contribution of Susrut.

5. Write your answer in **one** or **two** sentences :

- (1) Environmental Archaeology
 - (2) Genetic Archaeology
 - (3) Khetri (Rajasthan)
 - (4) Write full form of O.C.P.
 - (5) Main occupation of Rig-Vedic people.
 - (6) What do you understand by bronze age culture ?
 - (7) Why Harappa is called first urbanization ?
 - (8) Who introduced iron technology in India ?
 - (9) Who was Varah Mihir ?
 - (10) Importance of Dwarka
 - (11) Who discovered Zero ?
 - (12) Vrikshayurved of Parasar
 - (13) Environment preservation techniques in Rig Vedic period (any two)
 - (14) Lothal
-